

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гуманітарно-педагогічний факультет

“_17_”_червня_2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 015 «Професійна освіта»

Освітня програма: «Професійна освіта. (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Факультет: гуманітарно-педагогічний

Розробник: доцент кафедри педагогіки, к. пед. н. Маценко Л.М.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна є вибірковою, відноситься до циклу вибірових компонентів за спеціальністю. Метою вивчення навчальної дисципліни є надання допомоги студентам у засвоєнні основних закономірностей профорієнтаційної роботи, оволодінні пакетом знань і навичок, необхідних для здійснення успішної професійної педагогічної діяльності.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній рівень	бакалавр	
Спеціальність	015 «Професійна освіта»	
Освітньо-професійна програма:	015.37 «Професійна освіта. (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	немає (назва)	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання (повний термін навчання)	
Рік підготовки	4	
Семестр	8	
Лекційні заняття	13 год.	
Практичні заняття	26 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	51 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:		
аудиторних	3 год.	
самостійної роботи студента –	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - надання допомоги студентам у засвоєнні основних закономірностей профорієнтаційної роботи викладача, оволодінні пакетом знань і навичок, необхідних для здійснення успішної професійної педагогічної діяльності.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Основи профорієнтаційної роботи»:

Психологія праці та екокультура особистості.

Вікова педагогіка.

Загальна та професійна педагогіка.

Формування ціннісного світогляду.

Вступ до спеціальності.

SMM-менеджмент у освіті.

Навчальна педагогічна практика.

Моніторинг освітнього середовища.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 08. Здатність працювати в команді та діяти з позиції лідера.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 4. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

Програмні результати навчання:

ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діяльність здобувачів освіти і підлеглих, координувати їх роботу та вмотивовувати.

ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма						Заочна форма							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Змістовий модуль 1. Профорієнтація як система взаємопов'язаних компонентів														
Тема 1. Розвиток професійної орієнтації		1	2				25							
Тема 2. Розвиток професійної підготовки молоді у країнах далекого зарубіжжя.		1	2											
Тема 3. Напрямки профорієнтації		1	2											
Тема 4. Сутність та принципи професійного відбору.		1	2											
Тема 5. Професіографія як підсумок вивчення трудової діяльності.		1	2											
Тема 6. Класифікація професій.		1	2											
Тема 7. Професійна адаптація.		1	2											
Тема 8. Принципи керування профорієнтацією.		1	2											
Разом за змістовим модулем	49	8	16				25							
Змістовий модуль 2. Управління профорієнтацією														
Тема 9. Особистість в системі управління професійною орієнтацією.		1	2				26							
Тема 10. Профільне навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.		1	2											
Тема 11. Організаційна структура управління профорієнтацією.		1	2											
Тема 12. Планування профорієнтаційної роботи.		1	2											
Тема 13. Координація профорієнтаційної діяльності.		1	2											

Разом за змістовим модулем	41	5	10		26						
Усього годин	90	13	26		51						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Розвиток професійної орієнтації	1
2	Тема 2. Розвиток професійної підготовки молоді у країнах далекого зарубіжжя.	1
3	Тема 3. Напрямки профорієнтації	1
4	Тема 4. Сутність та принципи професійного відбору.	1
5	Тема 5. Професіографія як підсумок вивчення трудової діяльності.	1
6	Тема 6. Класифікація професій.	1
7	Тема 7. Професійна адаптація.	1
8	Тема 8. Принципи керування профорієнтацією.	1
9	Тема 9. Особистість в системі управління професійною орієнтацією.	1
10	Тема 10. Профільне навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.	1
11	Тема 11. Організаційна структура управління профорієнтацією.	1
12	Тема 12. Планування профорієнтаційної роботи.	1
13	Тема 13. Координація профорієнтаційної діяльності.	1
	Всього годин	13

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Розвиток професійної орієнтації	2
2	Тема 2. Розвиток професійної підготовки молоді у країнах далекого зарубіжжя.	2
3	Тема 3. Напрямки профорієнтації	2
4	Тема 4. Сутність та принципи професійного відбору.	2
5	Тема 5. Професіографія як підсумок вивчення трудової діяльності.	2
6	Тема 6. Класифікація професій.	2
7	Тема 7. Професійна адаптація.	2
8	Тема 8. Принципи керування профорієнтацією.	2
9	Тема 9. Особистість в системі управління професійною орієнтацією.	2
10	Тема 10. Профільне навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.	2
11	Тема 11. Організаційна структура управління профорієнтацією.	2

12	Тема 12. Планування профорієнтаційної роботи.	2
13	Тема 13. Координація профорієнтаційної діяльності.	2
	Всього годин	26

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Профорієнтаційна робота в НУБіП України (на прикладі кафедри педагогіки)	25
2	Методика проведення профорієнтаційних заходів	26
	Всього годин	51

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- захист практичних робіт;
- пірінгове оцінювання;
- захист рефератів;

7. Методи навчання:

- проблемне навчання;
- практико-орієнтоване навчання;
- кейс-метод;
- _роектне навчання;
- перевернутий клас;
- навчання через дослідження;
- навчальні дискусії та дебати;
- командна робота;
- гейміфікація.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист практичних робіт.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Профорієнтація як система взаємопов'язаних компонентів		
Практична робота 1. Розвиток професійної орієнтації	ПРН 05, 08, 14. Розуміти сутність професійної орієнтації. Знати історію становлення профорієнтації. Розуміти методологічний аспект державної системи професійної орієнтації населення України. Вміти аналізувати розвиток професійної підготовки молоді у Німеччині, у США, у Японії, у Великій Британії. Розрізнити функції профорієнтації. Розуміти професійну освіту як напрям профорієнтації. Розуміти розвиток інтересів, схильностей школярів у різних видах діяльності як напрям профорієнтації. Знати професійну консультацію, професійну адаптацію, професійний відбір як напрями профорієнтації. Розуміти історичні аспекти профвідбору. Розуміти завдання системи професійного відбору на сучасному етапі. Знати суть та види професійного відбору, принципи професійного відбору. Знати поняття «принципи системної професіограми» та алгоритм її складання. Вміти аналізувати методи визначення професійно важливих якостей. Розуміти ретроспективний аналіз підходів до класифікації професій. Розуміти загальну класифікацію професій. Знати характеристику типів особистості та характеристику професійного середовища. Знати поняття «професійна адаптація», «соціально-професійний ріст». Розрізнити види і показники професійної адаптації. Розрізнити принципи керування профорієнтацією, функції управління профорієнтацією, етапи і методи керування профорієнтацією. Поглиблено вивчити матеріал з теми «Профорієнтаційна робота в НУБіП України (на прикладі кафедри	10 б.
Практична робота 2. Розвиток професійної підготовки молоді у країнах далекого зарубіжжя.		10 б.
Практична робота 3. Напрямки профорієнтації		5 б.
Практична робота 4. Сутність та принципи професійного відбору.		5 б.
Практична робота 5. Професіографія як підсумок вивчення трудової діяльності.		5 б.
Практична робота 6. Класифікація професій.		5 б.
Практична робота 7. Професійна адаптація.		5 б.
Практична робота 8. Принципи керування профорієнтацією.		5 б.
Самостійна робота 1. Профорієнтаційна робота в НУБіП України (на прикладі кафедри педагогіки)	20 б.	
Модульна контрольна робота 1.	30 б.	

	педагогіки)».	
Всього за модулем 1		100 б.
Модуль 2. Управління профорієнтацією		
Практична робота 9. Особистість в системі управління професійною орієнтацією.	ПРН 05, 08, 14. Знати етапи професійного самовизначення. Розуміти особливості професійного самовизначення підростаючого покоління. Вміти аналізувати основні цілі та завдання управління профорієнтацією в загальноосвітній школі. Розрізняти завдання профорієнтації на різних етапах професійного самовизначення школярів. Розуміти історію профілізації вітчизняної старшої школи, зарубіжний досвід організації профільного навчання у старшій школі. Знати мету, завдання і принципи організації профільного навчання, структуру профільного навчання, форми організації профільного навчання. Розуміти профілізацію як перспективу розвитку профільного навчання. Знати поняття «допрофільна підготовка». Розуміти зв'язок між шкільним підручником і профільною освітою. Розуміти організаційну структуру управління в школі. Знати поняття «рада з профорієнтації», хто є членами ради та їх обов'язки. Вміти складати план з профорієнтаційної роботи. Розрізняти календарний і комплексний план профорієнтації. Вміти складати план класного керівника з профорієнтаційної роботи. Вміти аналізувати план профорієнтаційної роботи соціального педагога. Знати про роботу навчально-методичного кабінету профорієнтації, районного центру профорієнтації, міжшкільного навчально-виробничого комбінату. Розуміти механізм управління професійною	10 б.
Практична робота 10. Профільне навчання в загальноосвітніх навчальних закладах.		10 б.
Практична робота 11. Організаційна структура управління профорієнтацією.		10 б.
Практична робота 12. Планування профорієнтаційної роботи.		10 б.
Практична робота 13. Координація профорієнтаційної діяльності.		10 б.
Самостійна робота 2. Методика проведення профорієнтаційних заходів.		20 б.
Модульна контрольна робота 2.		30 б.

	орієнтацією школярів. Поглиблено вивчити матеріал з теми «Методика проведення профорієнтаційних заходів».	
Всього за модулем 2		100 б.
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Всього за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn –
- <https://elearn.nubip.edu.ua/course/section.php?id=21521>
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Заєць І.В. Сучасна профорієнтаційна діагностика : практ. посіб. Київ. ШКОД ім. Івана Зязюна НАПН України. 2025. 278 с.
2. Заєць І.В., Шевенко А.М. Науково-практичне забезпечення профдіагностичної і профконсультативної діяльності : метод. реком. Київ. 2022. 124 с.
3. Профорієнтація: стан і перспективи розвитку: збірник матеріалів XIII Всеукраїнських психолого-педагогічних читань, присвячених пам'яті

- доктора педагогічних наук, професора Федоришина Бориса Олексійовича / за ред. Н.В. Павлик. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2023. 130 с.
4. Матвійчук, О., & Петрошук, Н. (2024). Інформаційно-ресурсна підтримка профорієнтаційної роботи із старшокласниками в умовах проєктування освітнього середовища. Науково-педагогічні студії, (8), 249-270.
  5. Типова програма підвищення кваліфікації педагогів з профорієнтації учнів 8–9 класів. 2026. 12 с.
  6. Теслюк В.М. Основи профорієнтаційної роботи: навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 304 с.